

„Co to znaczy, że ktoś jest mi bliski?” Kryteria bliskości

Konspekt zajęć dla dzieci z niepełnosprawnościami

Rozwój poznawczy i emocjonalny dziecka z niepełnosprawnością wymaga szczególnej uwagi ze strony specjalistów, wspierających te dzieci w placówkach oświaty. Istotną rolę odgrywa tu także motywowanie do zawierania bliskich kontaktów z rówieśnikami, do budowania bliskości w rodzinie.

Przedstawione materiały warsztatowe mają na celu przybliżenie dzieciom z niepełnosprawnością tematyki bliskości, pośrednie i bezpośrednie wzbudzenie refleksji dotyczącej bliskości w ich życiu, budowanie bliskości w grupie rówieśniczej za pomocą zabawy.

Poszczególne ćwiczenia można modyfikować, w zależności od rodzaju niepełnosprawności i możliwości psycho-fizycznych uczestników. Należy pamiętać o tym, aby w przypadku uczestnictwa w zajęciach jednego dziecka, z powodu którego musi zostać wprowadzona modyfikacja, była ona zastosowana w całej grupie. Pod każdym ćwiczeniem wskazano przykładowe formy modyfikacji.

Dopuszczalne jest również przeprowadzenie wybranych ćwiczeń, jeśli czas trwania zajęć jest ograniczony.

Scenariusz warsztatów dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym

Czas trwania: ok. 60–90 min

1. Cele zajęć

Cel główny

- Uświadomienie znaczenia i przejawów bliskości w codziennym życiu.

Cele szczegółowe (operacyjne) – uczestnik:

- rozumie, czym jest bliskość,
- potrafi wskazać osoby lub rzeczy, z którymi czuje więź,
- rozwija wdzięczność za bliskość,
- uczy się słuchania i wyrażania emocji,
- potrafi opowiedzieć o własnych doświadczeniach związanych z bliskością.

2. Metody i formy pracy

Metody

- miniwykład
- działania plastyczne
- rozmowa kierowana
- praca w kręgu

Formy pracy

- indywidualna
- grupowa

3. Środki dydaktyczne

- karty pracy lub zdjęcia/ilustracje przedstawiające różne formy bliskości
- kartki papieru
- kolorowe karteczki
- flamastry, kredki, długopisy
- duży arkusz lub tektura na „Drzewo bliskości”

4. Przebieg zajęć

I. Miniwykład - przedstawienie tematu zajęć: prowadzący przedstawia dzieciom definicję bliskości, kręgi osób, z którymi można być blisko, jej podstawowe wyznaczniki.

II. Integracja grupy

a) Przywitania: zabawa integracyjno – ruchowa. Zadaniem dzieci jest swobodne przemieszczanie się po sali i witanie się z każdą napotkaną osobą w sposób podany przez prowadzącego, odpowiadając przy tym na zadane przez prowadzącego pytanie, np. proszę się uścisnąć i powiedzieć jak się dziś czujesz, proszę podać sobie rękę i powiedzieć co jadłeś na śniadanie, proszę podać sobie obie ręce na zmianę i powiedzieć kto Cię odprowadził do szkoły, proszę pogłaskać kolegę/koleżankę po głowie i powiedzieć jaką książkę ostatnio czytałeś.

Celem zabawy jest integracja i zmniejszenie dystansu psycho- fizycznego pomiędzy dziećmi.

Na zakończenie prowadzący tłumaczy dzieciom, że w bliskości międzyludzkiej istotna jest współpraca, otwartość i bliskość fizyczna, a także komunikacja i wiedza o drugiej osobie.

Przykład adaptacji zabawy do możliwości dzieci z niepełnosprawnościami: dostosowanie przebiegu zajęć do możliwości dzieci powinno być adekwatne do ich możliwości i ograniczeń. Zabawy ruchowe powinny uwzględniać udział dzieci z ograniczeniami ruchowymi. W tym wypadku np. dziecku poruszającemu się za pomocą wózka może asystować nauczyciel. W przypadku udziału dziecka z ograniczeniami w widzeniu również asystentem może być nauczyciel. W przypadku dzieci z ograniczeniami słuchu w instrukcji może pojawić się modyfikacja, gdzie odpowiadanie na pytania zastępuje się pokazaniem gestu wskazanego przez nauczyciela (np. machanie, klaskanie itp.). W tym wypadku w instrukcji nie podaje się w ogóle pytań, a zastępuje się je gestami.

II. Praca właściwa nad problemem:

a) Drzewo bliskich w rodzinie: dzieci otrzymują duże arkusze papieru, kredki, pisaki, farby itp. Ich zadaniem jest narysowanie bardzo dużego drzewa, a na jego gałęziach rysują wszystkie bliskie im osoby z rodziny.

Po wykonaniu zadania prowadzący prowadzi dyskusję z dziećmi na temat osób, które znalazły się na rysunku. Dzieci opowiadają dlaczego te osoby są im bliskie. Rozmowa dotyczy czynników, które świadczą o tym, że ktoś jest nam bliski.

Celem zabawy jest ukazanie bliskości w rodzinie oraz wyznaczników bliskości międzyludzkiej.

Przykład adaptacji zabawy do możliwości dzieci z niepełnosprawnościami: dostosowanie przebiegu zajęć do możliwości dzieci powinno być adekwatne do ich możliwości i ograniczeń. Zabawy plastyczne powinny uwzględniać udział dzieci z ograniczeniami ruchowymi. W tym wypadku np. dziecku z porażeniem kończyn górnych może asystować nauczyciel. W przypadku udziału dziecka z ograniczeniami w widzeniu rysowanie drzewa na arkuszu papieru zastąpić można wykonaniem modelu drzewa z krepiny / bibuły. Zamiast rysunków bliskich można na naklejce wypisać imiona, następnie wraz z dzieckiem naklejać je na gałęziach trójwymiarowego drzewa.

b) Baloniki: zabawa ruchowa. Każde dziecko otrzymuje balonik. Po jego nadmuchaniu prowadzący prosi dzieci o to, aby wskazały kto jest im najbliższy w rodzinie. Prowadzący zapisuje imię każdego dziecka i tej osoby na tablicy. Prowadzący prosi dzieci o to aby wskazały co najbardziej przeszkadza im w tym, aby być blisko tej osoby (np. kłótnie, za mało wspólnego czasu itp.). Następnie za pomocą krótkiego sznurka przywiązuje balonik do kostki każdego dziecka. Zadaniem dzieci jest deptanie balonika tak, aby pękł.

Po wykonaniu zadania następuje rozmowa o barierach zakłócających budowanie bliskości oraz o tym, że niektóre z nich można przezwyciężyć, tak jak udało się wszystkim dzieciom spowodować, aby baloniki pękły.

Przykład adaptacji zabawy do możliwości dzieci z niepełnosprawnościami: dostosowanie przebiegu zajęć do możliwości dzieci powinno być adekwatne do ich możliwości i ograniczeń. Zabawy ruchowe powinny uwzględniać udział dzieci z ograniczeniami ruchowymi. W tym wypadku np. dziecku z porażeniem kończyn może asystować nauczyciel, a baloniki przywiązuje się wszystkim dzieciom do rąk. W przypadku udziału dziecka z jedną kończyną dolną baloniki przywiązuje się wszystkim dzieciom do kończyn górnych, itd. W przypadku dzieci z niepełnosprawnością wzroku wymagana jest asysta nauczyciela.

Reintegracja grupy:

a) Pogoń za smokiem: zabawa integracyjno – ruchowa. Uczestnicy podzieleni na 3-5 osobowe zespoły. W zespołach stają jeden za drugim, obejmując się w pasie. Pierwszy uczestnik jest

głową smoka, ostatni ogonem. Ostatnia osoba umieszcza chusteczkę / krótki szalik / podobny przedmiot z tyłu za paskiem spodni. Na hasło start smoki ruszają w pogoń za innymi smokami. Zadaniem każdej głowy jest zdobycie jak największej liczby ogonów (zabranie chusteczki / szalika). Tylko osoba, która jest głową smoka może zbierać ogony. Wygrywa zespół, który zebrał najwięcej ogonów.

Celem zabawy jest integracja i zmniejszenie dystansu fizycznego pomiędzy dziećmi. W przypadku osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, kontakt fizyczny może sprawiać trudność. Zabawy tego typu pozwalają na zmniejszanie tego dystansu, a co za tym idzie, budowanie głębszej bliskości.

Na zakończenie prowadzący tłumaczy dzieciom, że w bliskości międzyludzkiej istotna jest współpraca, otwartość, komunikacja i bliskość fizyczna.

Przykład adaptacji zabawy do możliwości dzieci z niepełnosprawnościami: dostosowanie przebiegu zajęć do możliwości dzieci powinno być adekwatne do ich możliwości i ograniczeń. Zabawy ruchowe powinny uwzględniać udział dzieci z ograniczeniami ruchowymi. W tym wypadku np. dziecko poruszające się za pomocą wózka mogłoby być w środku smoka, wózek powinien być prowadzony przez prowadzącego zajęcia. W tym wypadku prowadzący musi włączyć się do jednego z zespołów. W przypadku dziecka, które przemieszcza się z pomocą kul lub innego sprzętu ortopedycznego tego typu należy również asystować mu podczas zabawy. Można także zmodyfikować zabawę tak, aby dzieci nie biegały a np. turlały się po podłodze, tworząc smoka na leżąco.

Gyermekfoglalkozások vázlata fogyatékkal élő gyermekek számára

"Mit jelent, hogy valaki közel áll hozzám?"

A fogyatékkal élő gyermekek kognitív és érzelmi fejlődése különleges figyelmet igényel az oktatási intézményekben dolgozó szakemberektől, akik támogatják ezeket a gyermekeket. Fontos szerepet játszik itt a közeli kapcsolatok kialakításának ösztönzése társaikkal és a családi kötelékek megerősítése is.

Az előadott műhelymunkák célja, hogy megközelítsék a fogyatékkal élő gyermekek számára a közelség témáját, közvetlenül és közvetve serkentsék a gondolkodást a közelségről az életükben, valamint a közösségi közelség építését játék segítségével.

Az egyes gyakorlatokat módosíthatjuk a résztvevők fogyatékoságának és pszichofizikai képességeinek megfelelően. Fontos megjegyezni, hogy ha egy gyermek részt vesz az órákon, és számára módosítás szükséges, akkor az az egész csoportra alkalmazandó. Minden gyakorlatnál megadtuk a módosítások példáit.

Elfogadható az is, hogy bizonyos gyakorlatokat végezzünk, ha az órák időtartama korlátozott.

1. Órai célok:

- Fő cél: A közelség fontosságának és megnyilvánulásainak tudatosítása a mindennapi életben. -
Specifikus célok: A közelség jelentésének megértése, azonosítani azokat az embereket vagy dolgokat, akikkel a résztvevők közel érzik magukat, és a közelség iránti hála kialakítása.

2. Munkaformák: Egyéni, Csoportos

Oktatási módszerek: Mini-előadás, Művészeti tevékenységek, Mozgásos játékok

3. Oktatási eszközök: Lufik, Papír lapok, Színes ceruzák, Filctollak, Festékek, Tartós filctollak, Zsinór

4. Foglalkozás menete:

I. Mini-előadás - A foglalkozás témájának bemutatása: a vezető bemutatja a gyerekeknek a közelség definícióját: Az emberi kapcsolatok kontextusában. A közelség alapvető elemet képez az érzelmi kötelékek kialakításában, befolyásolva mind jólétünket, mind kapcsolataink minőségét másokkal, azoknak az embereknek a körét, akikkel közel lehet lenni, és az alapvető meghatározókat.

II. Csoport integráció

a) Üdvözlés: integrációs mozgásjáték. A gyerekeknek szabadon kell mozogniuk a teremben, és köszönteniük kell mindenkit, akit találhatnak, a vezető által megadott módon, miközben válaszolnak a vezető által feltevetett kérdésekre, például "Kérem, fogd meg a kezem és mond el, hogy érzed magad ma", "Kérem, fogd meg a kezem és mondd el, mit ettél reggelire", "Kérem,

váltakozva fogd meg mindkét kezem és mondd el, ki kísértett el az iskolába", "Kérem, simogasd meg a barátod fejét és mondd el, milyen könyvet olvastál legutóbb."

A játék célja a gyerekek integrálása és a pszichofizikai távolság csökkentése közöttük.

A végén a vezető elmagyarázza a gyerekeknek, hogy az emberi közelségben fontos a közös munka, a nyitottság és a fizikai közelség, valamint a kommunikáció és a másik személy ismerete.

Példa a játék alkalmazkodására a fogyatékkal élő gyermekek számára: Az órák menetét a gyerekek képességeihez és korlátaikhoz kell igazítani. A mozgásjátékoknak tartalmazniuk kell a mozgáskorlátozott gyerekeket is. Például ha egy gyerek kerekesszéket használ, akkor a tanár segíthet neki. A látáskorlátozott gyerek esetében a tanár segíthet neki a játék során gesztusokkal (például integetés, tapsolás stb.). Ebben az esetben a kérdéseket nem kell feltenni a játék során, és gesztusokat kell használni.

II. Fő tevékenység:

a) Családfájuk: A gyerekek nagy papírlapokat, színes ceruzákat, filctollakat, festékeket stb. kapnak.

Feladatuk egy nagyon nagy fát rajzolni, és a családjukban minden közeli személyt a fa ágain ábrázolni. A feladat befejezése után a vezető beszélgetést kezdeményez a gyerekekkel az ábrán szereplő emberekről. A gyerekek megbeszélnek, miért állnak közel hozzájuk ezek az emberek. A beszélgetés a közelség jelzőire összpontosít.

A tevékenység célja a családon belüli közelség és annak jelzőinek bemutatása.

Példa a tevékenység alkalmazkodására a fogyatékkal élő gyermekek számára: Az órák menetét a gyerekek képességeihez és korlátaikhoz kell igazítani. A művészeti tevékenységeknek tartalmazniuk kell a mozgáskorlátozott gyerekeket is. Például ha egy gyereknek bénultak a felső végtagjai, akkor a tanár segíthet neki. A látáskorlátozott gyerekek esetében a fa rajzolását papírmodell készítésével helyettesíthetjük. A közeli családtagok helyett matricára írhatjuk a neveket, amelyeket aztán a háromdimenziós fa ágain helyezünk el.

b) Lufik: Egy mozgásos játék. Minden gyerek kap egy lufit. Miután felfújták, a vezető megkéri a gyerekeket, hogy mutassák meg, ki a legközelebbi hozzájuk a családjukban. A vezető feljegyzi a gyerekek nevét és azt a személyt a táblára. A vezető megkéri a gyerekeket, hogy mondják el, mi zavarja őket a legjobban abban, hogy közel legyenek ehhez a személyhez (például viták, nem

elég minőségi idő stb.). Ezután rövid zsinórral a vezető minden gyerek bokájához köti a lufit. A gyerekek feladata, hogy tapossák a lufit, amíg fel nem robban.

A feladat befejezése után beszélgetés zajlik a közelségépítést akadályozó tényezőkről és arról, hogy ezek közül néhányat hogyan lehet legyőzni, ahogyan minden gyereknek sikerült megpattintania a lufikat.

Példa a játék alkalmazkodására a fogyatékkal élő gyermekek számára: Az órák menetét a gyerekek képességeihez és korlátaikhoz kell igazítani. A mozgásos játékoknak tartalmazniuk kell a mozgáskorlátozott gyerekeket is. Például ha egy gyereknek bénultak az alsó végtagjai, akkor a tanár segíthet neki, és a lufikat minden gyerek kezéhez köthetjük. A látáskorlátozott gyerekek esetében segítséget kell nyújtani.

III. Csoport újratermelése:

a) Sárkánykergető: egy integrációs mozgásos játék. A résztvevőket 3-5 fős csapatokra osztjuk. Minden csapatban egyik ember áll a másik mögött, a derekát átölelve. Az első résztvevő a sárkány feje, aki utolsó a farok. Az utolsó ember a derekához rögzít egy zsebkendőt / rövid sálát / hasonló tárgyat a nadrág dereka mögé. Amikor a játék elindul, a sárkányok más sárkányok után kezdenek üldözni. Minden sárkánynak az a célja, hogy minél több farokat (zsebkendőt / sálát) szerezzen meg. Csak az a személy, aki a sárkány feje, gyűjtheti a farkakat. A csapat nyer, amelyik a legtöbb farokat gyűjti össze.

A játék célja a gyerekek integrációja és a fizikai távolság csökkentése közöttük. A különböző fogyatékoságokkal élő személyek esetében a fizikai kapcsolat nehézségeket okozhat. Az ilyen típusú játékok segítenek e távolság csökkentésében, és így mélyebb közelség kialakításában. A végén a vezető elmagyarázza a gyerekeknek, hogy az emberi közelségben fontos a közös munka, a nyitottság, a kommunikáció és a fizikai közelség.

Példa a játék alkalmazkodására a fogyatékkal élő gyermekek számára: Az órák menetét a gyerekek képességeihez és korlátaikhoz kell igazítani. A mozgásos játékoknak tartalmazniuk kell a mozgáskorlátozott gyerekeket is. Például ha egy gyerek kerekesszéket használ, akkor a tanár segíthet neki, és a kerekességet az egyik csapatban vezetheti. Ebben az esetben a vezetőnek részt kell vennie az egyik csapatban. Ha egy gyereknek segítségre van szüksége közlekedéséhez, akkor a játék során is segítséget kell nyújtani neki. A játékot úgy is módosíthatjuk, hogy a gyerekek ne fussanak, hanem például a földön guruljanak, és fekvő smokot alkossanak. A látáskorlátozott gyerekek részvételéhez a játék során szükség van segítségre.

Author: dr Monika Pyrczak-Piega

The Pontifical University of John Paul II i Krakow, Poland

Konspekt lekcija za djecu s invaliditetom

„Što znači da mi je netko blizak?“

Kognitivni i emocionalni razvoj djeteta s invaliditetom zahtijeva posebnu pažnju stručnjaka koji podržavaju ovu djecu u obrazovnim ustanovama. Važnu ulogu ovdje ima i motiviranje djece za sklapanje bliskih odnosa s vršnjacima te izgradnja bliskosti unutar obitelji.

Predstavljeni materijali radionica imaju za cilj približiti djeci s invaliditetom temu bliskosti, potaknuti ih na razmišljanje o bliskim osobama u njihovom životu te izgraditi bliskost u grupi vršnjaka kroz igru.

Pojedine vježbe mogu se prilagoditi ovisno o vrsti invaliditeta i psihofizičkim mogućnostima sudionika. Treba voditi računa o tome da, u slučaju sudjelovanja djeteta zbog kojeg je potrebna prilagodba, ta prilagodba vrijedi za cijelu grupu. Svaka vježba ima navedene primjere mogućih prilagodbi.

Također je moguće izvesti samo odabrane vježbe, ukoliko je vrijeme trajanja lekcije ograničeno.

1. Oblik rada: individualni, grupni
2. Nastavna sredstva: baloni, listovi papira, bojice, flomasteri, boje, trajni markeri, konopac
3. Metode rada: kratko predavanje, likovne aktivnosti, igre kretanja
4. Ciljevi lekcije: Glavni cilj: Podizanje svijesti o važnosti i manifestacijama bliskosti u svakodnevnom životu. Specifični ciljevi: razumijevanje značenja bliskosti, identificiranje osoba ili stvari s kojima se sudionici osjećaju blisko, razvijanje osjećaja zahvalnosti za bliskost.
5. Tijek lekcije:

I. Kratko predavanje - predavljanje teme: voditelj predavlja djeci definiciju bliskosti, krug osoba s kojima se može biti blizak i osnovne karakteristike bliskosti.

II. Grupna integracija

a) Pozdravljanje: integracijska igra s kretanjem. Djeca se slobodno kreću po prostoru i pozdravljaju svaku osobu na način koji predloži voditelj, odgovarajući pri tom na pitanje voditelja, npr.: zagrlite se i recite kako se danas osjećate, pružite ruku i recite što ste jeli za doručak, pružite obje ruke naizmjenice i recite tko vas je odveo u školu, pomazite prijatelja/prijateljicu po glavi i recite koju ste knjigu zadnju pročitali. Cilj igre je integracija i smanjenje psihofizičke distance među djecom. Na kraju, voditelj objašnjava djeci da su za bliskost među ljudima važne suradnja, otvorenost, fizička bliskost, kao i komunikacija i poznavanje druge osobe. Primjer prilagodbe igre za djecu s invaliditetom: tijekom lekcije treba prilagoditi mogućnostima i ograničenjima djece. Igre kretanja trebaju uključivati djecu s ograničenom pokretljivošću. U tom slučaju, djetetu u invalidskim kolicima može pomoći učitelj. U slučaju djeteta s oštećenjem vida, učitelj također može biti asistent. Kod djece s oštećenjem sluha, odgovaranje na pitanja može se zamijeniti pokazivanjem gesta koje zadaje učitelj (npr. mahanje, pljeskanje). U tom slučaju se pitanja uopće ne postavljaju, već se zamjenjuju gestama.

III. Glavni rad na temi:

a) Drvo bliskih članova obitelji: djeca dobivaju velike listove papira, bojice, flomastere, boje itd. Njihov je zadatak nacrtati veliko drvo, a na njegovim granama nacrtati sve njima bliske članove obitelji. Nakon završetka zadatka, voditelj razgovara s djecom o osobama koje su nacrtali. Djeca objašnjavaju zašto su im te osobe bliske. Razgovor se odnosi na čimbenike koji pokazuju da nam je netko blizak. Cilj igre je ukazati na bliskost u obitelji i pokazatelje međuljudske bliskosti. Primjer prilagodbe igre za djecu s invaliditetom: tijekom lekcije treba prilagoditi mogućnostima i ograničenjima djece. Likovne aktivnosti trebaju uključivati djecu s ograničenom pokretljivošću. U tom slučaju, djetetu s paralizom gornjih udova može pomoći učitelj. U slučaju djeteta s oštećenjem vida, crtanje drva na papiru može se zamijeniti izradom modela drva od krep papira.

Umjesto crteža, imena bliskih osoba mogu se napisati na naljepnicama koje se zajedno s djetetom postavljaju na grane trodimenzionalnog drva.

b) Baloni: igra kretanja. Svako dijete dobiva balon. Nakon što ga napušu, voditelj pita djecu da odrede tko im je najbliži u obitelji. Voditelj piše ime svakog djeteta i te osobe na ploču. Potom traži djecu da kažu što im najviše smeta u odnosu s tom osobom (npr. svađe, nedostatak zajedničkog vremena itd.). Nakon toga, kratkim komadom konopa balon se veže za gležanj svakog djeteta. Zadatak djece je stati na balon i probušiti ga. Nakon zadatka, razgovara se o preprekama koje ometaju izgradnju bliskosti i o tome kako se neke od njih mogu prevladati, kao što su djeca uspjela probušiti balone. Primjer prilagodbe igre za djecu s invaliditetom: tijekom lekcije treba prilagoditi mogućnostima i ograničenjima djece. Igre kretanja trebaju uključivati djecu s ograničenom pokretljivošću. U tom slučaju djetetu s paralizom može pomagati učitelj, a baloni se vežu za ruke svih sudionika. U slučaju djeteta s jednom donjom ekstremitetom, baloni se vežu za ruke svih sudionika. Kod djece s oštećenjem vida, potrebna je asistencija učitelja.

IV. Grupna reintegracija:

a) Lov na zmaja: integracijska igra s kretanjem. Sudionici su podijeljeni u timove od 3-5 osoba. U timovima stoje jedan iza drugog, držeći se za struk. Prvi sudionik je glava zmaja, a posljednji rep. Zadnja osoba stavlja maramicu ili kratki šal iza pojasa. Na signal za početak, zmajevi kreću u lov na druge zmajeve. Zadatak glave je osvojiti što više repova (uzeti maramicu ili šal). Samo glava zmaja smije skupljati repove. Pobjednički tim je onaj koji prikupi najviše repova. Cilj igre je integracija i smanjenje fizičke distance među djecom. Kod osoba s različitim vrstama invaliditeta, fizički kontakt može biti izazovan. Ovakve igre pomažu smanjenju te distance i time doprinose izgradnji dublje bliskosti.

Na kraju, voditelj objašnjava djeci da su za bliskost među ljudima važni suradnja, otvorenost, komunikacija i fizička bliskost.

Primjer prilagodbe igre za djecu s invaliditetom: tijekom lekcije treba prilagoditi mogućnostima i ograničenjima djece. Igre kretanja trebaju uključivati djecu s ograničenom pokretljivošću. U tom slučaju dijete u invalidskim kolicima može biti u sredini zmaja, a kolica vodi učitelj. Voditelj treba sudjelovati u jednom od timova. U slučaju djeteta koje koristi hodalice ili drugo ortopedsko pomagalo, također je potrebna pomoć tijekom igre. Također se može modificirati igra tako da se djeca kotrljaju po podu, stvarajući zmaja u ležećem položaju. Dijete s oštećenjem vida ne bi trebalo biti glava zmaja.

Author: dr Monika Pyrczak-Piega

The Pontifical University of John Paul II i Krakow, Poland